

Nr 1.

Av herr **Nordenson**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om krigskonjunkturskatt för år 1940, m. m.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 2 till innevarande års urtima riksdag med förslag till förordning om krigskonjunkturskatt för år 1940 föreslås, att till staten skall för år 1940 erläggas en särskild skatt, benämnd krigskonjunkturskatt. I den omfattning, förslaget angiver, skall denna skatt utgå »för inkomstökning, som uppkommit efter utgången av augusti 1939 och kan antagas hava berott på av krig eller krigsfara föranledda förhållanden». Såsom principiell grund för att dylika inkomstökningar i nuvarande statsfinansiella läge böra göras till föremål för en särbeskattning anger föredragande departementschefen (sid. 46), att det är »naturligt, att den allmänna uppmärksamheten inriktas på den särskilda skattekraft, som måste anses vara förbunden med inkomstökningar, framkallade av krigskonjunkturen». Därjämte framhålles, att »särställningen för dessa inkomstökningar framträder så mycket skarpare, som flertalet medborgare måste räkna med en av krigsförhållandena försämrad ekonomi».

Vad som ansetts kunna motivera en extrabeskattning av vissa inkomster till skillnad från andra har sålunda varit dels att de inkomster, som skola drabbas av skatten, representera en genom ökning av realinkomst uppkommen stegrad skattekraft och dels att denna ökade skattekraft får anses framkallad av krigskonjunkturen. Med denna motivering hade varit att förvänta, att alla inkomster, på vilka de angivna förutsättningarna voro tillämpliga, skulle ha gjorts till föremål för särbeskattningen. Så är emellertid icke fallet. Skatten kommer främst att drabba inkomstökningar från förvärvskällor, hänförliga till rörelse. I fråga om övriga förvärvskällor äro endast inkomstökningar av tantiem och vissa därmed jämförliga inkomster, ävensom av vissa slags realisationsvinster, inbegripna under beskattningen. Däremot är inkomstökning vid andra förvärvskällor såsom jordbruk, skogsbruk och annan fastighet tills vidare befriad från skatten. Det ligger emellertid en orättvisa däri, att den som exempelvis handlar med vissa varor såsom ved, virke, hudar m. m. och därvid erhållit en inkomstökning, skall drabbas av en särskild — och därtill mycket betungande merbeskattning — medan den som i egenskap av producent av dessa varor likaledes erhållit en inkomstökning är helt befriad från samma skatt.

Avsikten är icke att här framställa några erinringar mot denna begränsning av särbeskattningen i vad gäller 1940 års taxering. De framför allt taxeringstekniska skäl, som anförts för ett uppskov till senare beskattningsår med en mera allsidig beskattning av inkomstökningar av här ifrågava-

rande slag, torde kunna accepteras. Men förhållandet har påpekats därför att den ur principiell synpunkt oriktiga gränsdragning, som sålunda skett mellan olika förvärvskällor, gör det så mycket mera angeläget att bestämmelserna rörande beräkningen av den beskattningsbara merinkomsten bliva så klara och otvetydiga att skatten drabbar endast verkliga merinkomster och därtill enbart sådana som äro betingade av krigsförhållanden, ävensom att skatten hålles inom gränsen för vad som kan anses skäligt för en särbeskattning av detta slag. I nämnda hänseende synes det föreliggande förslaget på vissa punkter icke motsvara vad de skattskyldiga även i nuvarande statsfinansiella läge böra kunna förvänta. De avvikelser från konsekvens och skälighet i beskattningen, som förslaget innebär, framstå som så mycket mer oegentliga som såväl förslaget som de promemorior, varpå detsamma i princip grundas, präglas av en strävan att undvika den ojämnhet och orättvisa i beskattningen som i hög grad vidlådde världskrigets krigskonjunkturbeskattning.

De bestämmelser i det föreliggande förslaget, som härvid närmast åsyftas, äro följande:

1:o) Enligt den till myndigheter och korporationer remitterade »P. M. rörande krisskatt», som ligger till grund för propositionens förslag till krigskonjunkturbeskattning, avsåg skatten att drabba endast sådana efter krigsutbrottet uppkomna inkomstökningar, som kunde antagas hava berott på »av nuvarande krigstillstånd — — — föranledda förhållanden». Propositionen däremot utvidgar beskattningen att gälla jämväl inkomstökningar av ifrågavarande slag, som kunna antagas hava berott på av »krigsfara föranledda förhållanden». Därmed åsyftas enligt ett uttalande av departementschefen att under beskattningen indraga även inkomstökningar på grund av rustningar, i den mån dessa inkomstökningar uppkommit efter krigsutbrottet. Den praktiska betydelsen av utvidgningen blir emellertid, att vinster i allmänhet på grund av leveransavtal, tillkomna före krigsutbrottet men fullgjorda därefter, anses utgöra krigskonjunkturvinster, såvitt den skattskyldige ej kan påvisa, att »leveranserna ej haft samband med av krigsfara föranledda förhållanden».

Vad som framför allt gör den i propositionen föreslagna utvidgningen av begreppet krigskonjunkturvinst till en påtaglig avvikelse från de principer, som i övrigt varit vägledande vid förslagets utformning, är det utrymme för subjektivt godtycke vid skattskyldighetens fastställande, som utvidgningen bereder. Medan man i övrigt eftersträvat att genom mera preciserade bestämmelser eliminera den rättsosäkerhet, som särskilt under det förra världskrigets första år var i hög grad utmärkande för den då rådande krigskonjunkturbeskattningen, har man genom den starkt tänjbara bestämningen »av krigsfara föranledda förhållanden» givit stort spelrum åt skattemyndigheternas subjektiva omdöme ifråga om beskattningen av vinster grundade på avtal från tiden före krigsutbrottet. Vad den skattskyldige skall med bärande sannolikhetsskäl ådagalägga kan vara exempelvis, att en före krigsutbrottet inträdd ökning av order på rent civila konsumtionsartiklar icke

varit direkt eller indirekt påverkad av konsumenternas mer eller mindre grundade farhågor för ett kommande krig — eller sålunda ett rent negativt faktum. Och det är icke ens nog med att dylik bevisning föres med hänsyftning på farhågor för det nu pågående kriget, som i övrigt utgör grunden för beskattningen. Enligt ordalagen är bestämmelsen tillämplig på vilken krigsfara som helst, hur långt tillbaka i tiden och i vilken del av världen denna än må hava gjort sig gällande. Det ligger i sakens natur, att en dylik bevisning — även med mycket små anspråk på sannolikhetsskälens bärighet — oftast skulle komma att erbjuda den största svårighet och att beskattningsmyndigheterna skulle få mycket stor frihet vid avgörandet, huruvida de borde anse sig övertygade av bevisningen eller icke. Besluta de sig för en restriktiv bedömning av bevismaterialet, vartill en benägenhet måhända får befaras föreligga, stegras svårigheten lätt till omöjlighet även i sådana fall, där en beskattning i realiteten är omotiverad. Det föreligger sålunda allvarlig fara för att beskattningen utsträcker sig till i stor omfattning drabba merinkomster i allmänhet, oberoende av hur de uppkommit. En bestämmelse, som kan leda till sådana konsekvenser, synes överhuvud icke förenlig med berättigade krav på klarhet i lagstiftningen och kan allra minst anses befogad, när det gäller en särbelastning av näringslivet av den utomordentliga räckvidd, som det här är fråga om.

Med hänsyn till vad sålunda anförts föreslås att orden »eller krigsfara» i § 1 utgå.

2:o) Enligt punkt 7 av anvisningarna till 4 § har skattskyldig, som vid taxeringen till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt från summan av sina inkomster från olika förvärvskällor åtnjutit avdrag för belopp, som utgivits såsom gåva för luftvärnet eller luftskyddet, rätt att göra motsvarande avdrag vid krigskonjunkturbeskattningen, dock endast i den mån »gåvan utgått» från förvärvskälla, som är underkastad ifrågavarande beskattning.

Att man vid den ordinarie beskattningen funnit sig böra begränsa avdragsrätten för omkostnader av det slag, det här gäller, till att gälla endast gåvor till luftvärnet och luftskyddet må vara förklarligt även om det näppeligen kan anses överensstämmande med ett riktigt inkomstbegrepp. Men då det gäller krigskonjunkturbeskattningen kunna bärande skäl icke anföras för en sådan inskränkning i avdragsrätten och än mindre för en utformning av bestämmelserna, som kan göra avdragsrätten ännu mera inskränkt än vid den ordinarie beskattningen. Med den formulering, som ovan återgivna bestämmelser fått, är detta icke beaktat. Denna bestämmelse medgiver sålunda icke att enskild näringsidkare, som åtnjutit avdrag vid den ordinarie beskattningen men av någon anledning icke bokfört gåvan såsom utgift för sin rörelse, får avdrag härför vid krigskonjunkturbeskattningen. Ej heller skulle ett företag, som driver olika rörelsegrenar, vilka i beskattningshänseende hänföras till olika förvärvskällor, få avdrag för sådan gåva, om den av en eller annan anledning bokförts såsom utgift för förvärvskälla, som icke lämnat till krigskonjunkturskatt beskattningsbar inkomstökning, även om annan förvärvskälla lämnat sådan inkomstökning. En sådan utformning av avdragsrätten

kan icke anses rimlig. I krigskonjunkturbeskattningens natur ligger, att det endast bör vara av krigskonjunktoren föranledd *nettoökning* av inkomsten från av skatten berörda förvärvskällor, som skall beskattas. Denna princip kommer också till uttryck dels därigenom att inom varje förvärvskälla för sig all av kriget föranledd, vid den ordinarie beskattningen avdragsgill omkostnadsökning blir automatiskt beaktad även vid krigskonjunkturbeskattningen och dels därigenom att för skattskyldig, som haft inkomst från flera till rörelse hänförliga förvärvskällor, kvittningsrätt föreslås mellan inkomstökningar och inkomstminskningar, som föranletts av krigsförhållandena.

Den här anförda principiella grunden för avdragsrätten leder emellertid längre än till en sådan justering av bestämmelsen om avdragsrätt för gåvor till luftvärn och luftskyddet att denna avdragsrätt icke blir snävare än motsvarande bestämmelse för den ordinarie beskattningen. Då man såsom grund för en synnerligen betungande extra beskattning av vissa förvärvskällor åberopar den ökade skattekraft, som uppkommit genom av krigskonjunktoren föranledda inkomstökningar, bör därav automatiskt följa, att särbeskattningen ej heller får komma till tillämpning i vidare mån än en sådan ökad skattekraft *verkligen* föreligger. Men detta är uppenbarligen icke fallet, därest avdrag vid särbeskattningen förvägras för utgifter, som visserligen må vara av beskaffenhet att icke godkännas som avdrag vid den statliga inkomst- och förmögenhetsbeskattningen men som varit direkt betingade av krigsförhållandena. Exempel på sådana utgifter äro andra kostnader för luftvärn och luftskydd än ovannämnda gåvor ävensom sådant bidrag till allmännyttigt eller därmed jämförligt ändamål, som är klart föranlett av krigsförhållandena och som kan anses vara av betydelse för hela riket.

Då den föreslagna extraskatten är avsedd att till staten indraga större delen av den *ökade* skattekraft, som krigskonjunktoren medför, är det i hög grad påkallat, att det här ovan behandlade spörsmålet erhåller en med beskattningens utgångspunkter och skattemässig rättvisa förenlig lösning. Detta kan ernås genom att bestämmelserna i punkt 7 av anvisningarna till 4 § utgå och att i stället 7 § 2 st. erhåller förslagsvis följande ändrade lydelse.

»Vid den beskattningsbara merinkomstens fastställande avdragas från de taxerade merinkomsterna

dels belopp, som kan hava utgivits såsom gåvor eller andra omkostnader för luftvärn eller luftskyddet,

dels annat bidrag till allmännyttigt eller därmed jämförligt ändamål under förutsättning att bidraget kan anses vara direkt betingat av krigsförhållandena och av betydelse för hela riket,

dels ock ett belopp av 4,000 kronor.

Avdragen tillgodonjutas i första hand från taxerad merinkomst av rörelse. Återstående avdrag göres från summan av övriga taxerade merinkomster.»

3:o) Till grund för skatteskalans tillämpning i fråga om rörelse stadgas i förslaget 8 § att den beskattningsbara merinkomsten icke skall jämföras med hela den sammanlagda jämförelseinkomsten utan endast med viss del därav, vilken del betecknas såsom »motsvarande jämförelseinkomst». Sam-

manfaller beskattningsåret med kalenderåret skall med motsvarande jämförelseinkomst enligt propositionen förstås en tredjedel av den sammanlagda jämförelseinkomsten för de förvärvskällor, som äro hänförliga till rörelse. Eljest skall »motsvarande jämförelseinkomst» beräknas för det antal månader, varmed tiden efter utgången av augusti 1939 ingår i beskattningsåret, därvid hela jämförelseinkomsten lika fördelas på varje månad.

Dessa bestämmelser innebära att den beräknade merinkomsten alltid skall jämföras med endast så många tolfte delar av jämförelseårets totalinkomst, som motsvara antalet i beskattningsåret ingående månader efter krigsutbrottet. Inkomsten under jämförelseåret anses a priori lika fördelad på alla månaderna. Den skattskyldige tillåtes sålunda ej ens att med *full* bevisning ådagalägga, att jämförelseinkomsten under den period det gäller faktiskt varit större än den sålunda beräknade och att den lika fördelningen alltså är felaktig. Denna princip synes icke förenlig med rättvisa och billighet. Kan exempelvis en skattskyldig, för vilken beskattningsåret sammanfaller med kalenderåret, genom månadsbokslut ådagalägga, att av den beräknade jämförelseinkomsten mer än en tredjedel faller på de fyra sista månaderna av jämförelseåret, bör uppenbarligen en sådan bevisning accepteras och jämförelsen ske med den sålunda påvisade högre jämförelseinkomsten. Och konsekvensen synes härutöver fordra att de lättnader i fråga om bevisningen, som medges vid den beskattningsbara merinkomstens *beräkande*, jämväl böra gälla då det är fråga om *fastställande av »motsvarande jämförelseinkomst»*, m. a. o. att enbart sannolikhetsbevisning bör vara tillfyllest, om den skattskyldige vill göra gällande, att den »motsvarande jämförelseinkomsten» varit större än en tredjedel av den totala jämförelseinkomsten.

Beträffande de i § 8 angivna skattesatserna är att märka, att dessa i avsevärd grad skärpts gentemot promemorians förslag. I motiveringen för den föreslagna skatteskalan skriver departementschefen:

»Skulle en enhetlig skatteskala fastställas synes den under inga förhållanden kunna sättas lägre än till 50 %, även med beaktande av att hela merinkomsten blir föremål för kommunal beskattning.» Med hänsyn härtill föreslår departementschefen för bottenskiktet 50 % samt därutöver tvenne skikt med 60, respektive 70 %. De procentsatser, departementschefen diskuterat och angivit såsom enligt hans mening skäligen, ange emellertid *ej*, som man må hända av sammanhanget skulle kunna tro, det skattetryck som i verkligheten skulle komma att drabba merinkomsterna. Utöver krigskonjunkturskatten utgår nämligen å den återstående merinkomsten såväl ordinarie inkomstskatt som värnskatt. Härtill kommer slutligen kommunalskatt å hela merinkomsten. För enkelhetens skull kan denna i det följande uppskattas till 10 % såsom ett lågt genomsnitt.

För juridiska personer vilkas inkomstskatt uppgår till 20 % och värnskatt till 10 % avgår sålunda av merinkomsten efter krigskonjunkturskattens avdragande inalles 30 %.

Det verkliga skattetrycket blir sålunda enligt propositionen för dessa:

	Krigskonj.-skatt	Ink.-o. värnsskatt	Kom.-skatt	Summa
	%	%	%	%
Skikt I 0—20 %	50	15	10	75
» II 20—50 %	60	12	10	82
» III 50 % och däröver	70	9	10	89.

Härvid har vid beräkning av inkomst- och förmögenhetsskatten hänsyn ej tagits till avdrag för å merinkomsten belöpande kommunalskatt. Därest så skulle hava skett hade motsvarande procenttal blivit resp. 72, 79 och 86 %.

Då det första skiktet är mycket obetydligt, endast $\frac{1}{15}$ av jämförelseinkomsten, komma de högsta skattesatserna att dominera vid alla mera betydande merinkomster. För dessa blir det totala skattetrycket sålunda c:a 85 %.

För fysiska personer med en inkomst- och förmögenhetsskatt över 20 % och en värnsskatt över 10 % — motsvarande ett taxerat belopp c:a 50,000 och därutöver — blir skattebördan än hårdare.

En person med exempelvis 100,000 kr:s ordinarie inkomst får en sammanlagd skatt av c:a 49,000 kr. (24 + 15 + 10 %) och en behållen inkomst av c:a 51,000 kr. Om samma person får en merinkomst av 100,000 kr. blir hans krigskonjunkturskatt c:a 64,500 kr. och hans övriga skatter 78,000 kr., tillsammans 143,000 kr. Behållningen sålunda 57,000 kr. mot att denna, i det fall att merinkomst ej förelåg, uppgick till 51,000 kr. Behållningen å merinkomsten utgör sålunda endast 6,000 kr. eller 6 %.

För fysiska personer med ännu större jämförelseinkomst går på grund av progressionen skatten till över 95 % av merinkomsten.

I betraktande av, att skatten är en särskatt och utgår endast på vissa krigsvinster medan andra gå fria, faller dess utomordentliga skärpa starkt i ögonen och måste inge de allvarligaste betänkligheter.

För bedömning av vilken skala som skäligen bör tillämpas torde det vara nödvändigt, att man först gör klart för sig vad den skattskyldige rimligtvis bör få behålla. Detta måste vara utgångspunkten. Räknar man med att inkomst- och värnsskatterna jämte kommunalskatten uppgå till 40 % — vilket är fallet för juridiska personer och fysiska personer med 50,000 kr. taxerat belopp — så blir behållningen efter dessa skatters erläggande c:a 60 %. Även med all nödig hänsyn till statsverkets behov, synes billigheten fordra vid en särskatt som denna, att den skattskyldige får behålla cirka hälften av denna rest medan staten tar den andra hälften. Den totala skattebördan på merinkomsten uppgår likväl till det betydliga beloppet av 70 %.

Går den totala skattebördan på merinkomsterna utöver denna gräns, föreligger risk att den av skattedragarna uppfattas som uppenbart oskäligen och kommer då att verka allvarligt hämmande på produktion och företagsamhet, något som i nuvarande läge måste anses ytterst betänkligt. Ej minst föreligger denna risk vid nytillverkningar, som upptagits under kriget och

som kunna väntas bli hastigt övergående. På grund av sin natur innebära sådana tillverkningar mycket stora risker, och en utomordentligt hård beskattning som borttager nödvändiga vinstmöjligheter kan väntas verka fullkomligt prohibitivt på dylik företagsamhet.

Under sådana omständigheter föreslår jag att skattesatserna för de tre skikten av merinkomsterna sättas till respektive 30, 40 och 50 %. Att den första siffran sättes så pass lågt, innebär att man går skonsamt fram mot smärre merinkomster. Med hänsyn till att bottenkiktet endast motsvarar ringa del av hela jämförelseinkomsten har skattesatsen här mycket ringa betydelse för de större mervinsterna.

För juridiska personer blir skattetrycket sålunda:

	Utan avdrag för kom.-skatt	Med avdrag för kom.-skatt
	%	%
Skikt I 30 + 21 + 10 = ...	61	58
» II 40 + 18 + 10 = ...	68	65
» III 50 + 15 + 10 = ...	75	72.

För det övervägande antalet fall av verklig betydelse blir skattetrycket över 70 %. Behållna merinkomsten blir sålunda högst 30 %.

För fysiska personer med exempelvis en sammanlagd inkomstskatt och värnsskatt av 40 % och kommunalskatt av 10 % blir skattetrycket följande:

	Utan avdrag för kom.-skatt	Med avdrag för kom.-skatt
	%	%
Skikt I 30 + 28 + 10 = ...	68	64
» II 40 + 24 + 10 = ...	74	70
» III 50 + 20 + 10 = ...	80	76.

I dessa fall skärpes emellertid trycket på merinkomsten ytterligare på grund av progressionen.

Med hänsyn till vad jag sålunda anfört föreslår jag att skattesatserna i § 8 fastställas sålunda:

för 0—20 %	av motsvarande jämförelseinkomst	30 %
» 20—50 %	» » »	40 %
» 50 % och däröver	» » »	50 %.

4:o) Redan vid den ordinarie beskattningen har olägenheten av att beskattningsåret i skattehänseende behandlas såsom en sluten enhet framträtt med så stor skärpa att den föranlett åtgärder i olika avseenden för att nå en viss utjämning mellan olika år. Sålunda innebär den nyligen införda rätten till fria avskrivningar ett klart avsteg från principen om beskattningsåret såsom en sluten enhet. Och de fria former, under vilka lagervärderingen får ske, äro ju i realiteten likaså en väg att vinna en ur allmän och företagsynpunkt önskvärd utjämning av vinstresultaten emellan olika år.

Slutligen har bevillningsutskottet enhälligt tillstyrkt och riksdagen utan

diskussion vid årets lagtima riksdag godkänt i motionerna I: 28 och II: 125 framställt yrkande med begäran om utredning rörande rätt för skatteskyldig att från vinst avdraga tidigare års förlust på samma förvärvskälla.

Det behov av en utjämning av rörelseresultaten mellan olika beskattningsår, som sålunda framträtt och delvis vunnit beaktande redan vid den ordinarie beskattningen, måste givetvis bli alldeles särskilt starkt och påkalla ovillkorligt beaktande, då det gäller en i så hög grad tidsbegränsad skatteform som krigskonjunkturskatten. Än mer trängande blir detta behov, om skatten, såsom föreslagits, avser att till staten indraga större delen av de inkomster, beskattningen gäller. Om man vid en dylik beskattning icke skulle i en eller annan form tillåta en avräkning mellan krigskonjunkturvinsterna ett år och motsvarande slags förluster ett annat år, skulle det uppkomma en påtaglig orättvisa i beskattningen. Men icke nog härmed. Denna orättvisa skulle också med all sannolikhet både för de enskilda näringsföretagen och därmed för det allmänna få allvarliga konsekvenser. Krigstillståndet har redan nu ifråga om många för vårt land viktiga näringsgrenar medfört vinstminskningar och direkta förluster av betydande omfattning. Och om kriget blir långvarigt kan man även för de flesta näringsgrenar i övrigt förutse en liknande utveckling. Om till de härav föranledda svårigheterna skulle komma, att staten försvårade företagens möjligheter att möta de av krigskonjunkturen orsakade påfrestningarna genom att definitivt fränhända dem krigskonjunkturvinsterna, som uppkommit under den första delen av krigsperioden, men som motvägas av lika stora eller större förluster på krigskonjunkturen under följande år, skulle många företags ekonomi kunna allvarligt rubbas till men för företagen själva, för de anställda och för det allmänna.

Departementschefens inställning till denna för förslaget bedömande utomordentligt viktiga fråga synes oklar. Ur propositionen äro följande uttalanden att notera i detta sammanhang:

Då det gäller frågan om kvittning mellan vinster och förluster under olika beskattningsår göres följande uttalande (sid. 49): »Till frågan, i vad mån inkomstminskning under ett år skall få avräknas från inkomstökning under ett annat, finner jag ej anledning nu taga ställning. Jag kan emellertid redan nu fastslå, att ett förfarande med sådant syfte måste bliva svårt att genomföra.»

När det däremot gäller frågan, huruvida efter krigets slut en efterbeskattning bör ske i sådana fall, när bestämmelserna och deras tillämpning lett till skattefrihet under löpande beskattningsår, ehuru enligt beskattningens grunder skatt bort utgå, uttalas å sid. 50 bl. a. att »en slutavräkning bör äga rum avseende viss tidpunkt efter kriget». I fortsättningen heter det vidare: »Enligt sakens natur är det ej möjligt att nu uppdraga riktlinjerna för detta förfarande. Att detta ej skulle innefatta en ny beskattning utöver den som åsyftas med beskattningen under kriget, utan skulle vara avsett endast att komplettera denna, där den blivit ofullständig, är givet. Det bör dock fastslås att en sådan komplettering genom ett slutligt avräkningsförfarande är att motse.»

Det vill av dessa uttalanden synas som om departementschefen skulle vara definitivt inställd på att en kompletterande skatt under alla förhållanden bör uttagas i sådana fall, där detta kunde anses enligt beskattningsgrunderna motiverat, men att han däremot närmast är böjd för att avvisa ett avräkningsförfarande, som skulle innebära restitution av erlagd skatt. Ett sådant förfaringsätt vore emellertid uppenbarligen icke förenligt med befogade krav på rättvisa i beskattningen. Och det skulle dessutom, såsom nyss framhållits, kunna leda till både för de skattskyldiga och för det allmänna allvarliga konsekvenser.

Av nu anförda skäl synes det i hög grad påkallat att riksdagen redan i samband med antagandet av det föreliggande författningsförslaget uttalar, att ett avräkningsförfarande bör ske inom lämplig tid efter krigets slut och att denna avräkning bör innefatta icke blott en kompletterande beskattning i sådana fall, där en sådan enligt beskattningsgrunderna kan anses motiverad, utan jämväl en restitution av redan uttagen skatt i den mån det vid en avräkning för hela krigskonjunkturperioden mellan inkomstökningar och inkomstminskningar eller förluster, framkallade av krigsförhållandena, befinnes, att beskattningen efter sådan beräkningsgrund framstår såsom helt eller delvis oberättigad.

På grund av vad sålunda anförts hemställes,

att riksdagen vid behandlingen av den föreliggande propositionen måtte vidtaga sådana ändringar av det framlagda förslaget, att de här ovan under punkterna 1 t. o. m. 3 framförda synpunkterna vinna beaktande, samt

att riksdagen härjämte måtte i motiveringen för förslagets antagande göra ett uttalande av den innebörd, som under punkt 4 här ovan angivits.

Slutligen hemställes att vederbörande utskott måtte verkställa de omformuleringar av författningstexten, som föranledas av förestående yrkande.

Stockholm den 7 augusti 1940.

Harald Nordenson.

